Ec2

ДИРЕКТИВИ
НА ДЕВЕТИЯ КОНГРЕС НА БЪЛГАРСКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
ПО ПЕТГОДИШНИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО НА НР БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1966—1970 г.

ДИРЕКТИВИ

НА ДЕВЕТИЯ КОНГРЕС НА БЪЛГАРСКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

ПО ПЕТГОДИШНИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО НА НР БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 1966—1970 г.

ПРИЕТИ НА 18 НОЕМВРИ 1966г.

БКП Издателство

София 1966

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Основни резултати от развитието на народното стопанство през периода 1961—1965 г. 4
II. Главни задачи в развитието на народното стопанство през периода 1966—1970 г. 10
III. Промишленост 14
IV. Селско стопанство 26
V. Транспорт и съобщения 30
VI. Капитални вложения и строителство 33
VII. Развитие на науката и ускоряване на техническия прогрес 36
VIII. Международно икономическо сътрудничество и външна търговия 39
IX. Материално и културно равнище на народа 41

Main
Bul
Ec2

Коректор: Маргарита Савова

Дадена в произв. на 28. XI. 1966 г. Подп. за печат на 2. XII. 1966 г. Формат 84x108/32. Печ. коли 3. Изд. коли 2,28. Авт. коли прибл. 4. Тираж 100 100 (1—85 100). Изд. № 3995. Лит. група II
Цена 0,09 лв.

Държавен полиграфически комбинат „Дим. Благоев"

Деветият конгрес на Българската комунистическа партия констатира, че българският народ под ръководството на партията, следвайки неотклонно линията на Априлския пленум на Централния комитет (1956 г.), успешно изпълнява поставените в директивите на Осмия конгрес на партията задачи за изграждане материално-техническата база на социалистическото общество. През четвъртата петилетка нашият народ постигна нови забележителни успехи във всички области на социалистическото строителство. Продължи стремителното развитие на производителните сили на страната, усъвършенствуваха се социалистическите производствени отношения, повиши се жизненото равнище, укрепна социално-политическото единство на народа.

Под ръководството на партията беше извършена огромна организаторска и политическа работа за мобилизиране усилията на трудещите се за по-пълно използуване на материалните, финансовите и трудовите ресурси на страната, в резултат на което успешно бяха изпълнени задачите на петгодишния народностопански план.

За бързото развитие на нашата страна по пътя на социализма голямо значение имат решенията на Майския пленум на ЦК на партията (1963 г.) за повишаване ефективността на държавното и стопанското ръководство и преминаването на много предприятия и редица отрасли към новата система на ръководство на народното стопанство.

Важен фактор за нашето успешно развитие по пътя на социализма е братското сътрудничество между социалистическите страни. Вярна на принципите на мар-

ксизма-ленинизма и пролетарския интернационализъм, Народна република България през изтеклия период разшири и задълбочи дружбата и сътрудничеството си с всички социалистически страни и особено със Съветския съюз. Нашата страна все по-активно участвува в международното социалистическо разделение на труда, в специализирането и кооперирането на производството в рамките на социалистическата общност. Постигнатите успехи през четвъртата петилетка още веднъж потвърждават правилността на икономическата политика на партията, която е творческо приложение на ленинските принципи за изграждането на социалистическото общество.

I. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ РАЗВИТИЕТО НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО ПРЕЗ ПЕРИОДА 1961—1965 г.

Главният резултат от развитието на страната през изтеклите пет години е по-нататъшното бързо изграждане на материално-техническата база на социализма и усъвършенстването на социалистическите производствени отношения. Значително се увеличи обемът на продукцията в отраслите на материалното производство. Подобри се структурата на народното стопанство. В резултат на това се издигна жизненото равнище на народа.

През периода 1961—1965 година бяха построени и въведени в действие много нови заводи и предприятия с високопроизводителна техника. Основните фондове на страната през петилетката се увеличиха с близо 50 на сто, а само производствените основни фондове — с над 75 на сто. За развитието на икономиката през изтеклата петилетка са направени над 7500 млн. лв. капитални вложения.

Развитието на отраслите на материалното производство създаде условия да се увеличи националният доход през петилетката с 38 на сто. Обществената производителност на труда нарасна с около 40 на сто.

С бързи темпове продължи индустриализацията на страната като най-важно условие за всестранния подем на икономиката и за подобряване благосъстоянието на трудещите се.

Общата промишлена продукция през 1965 година нарасна в сравнение с 1960 г. вместо със 70 на сто, както бе предвидено в директивите за четвъртата петилетка, с около 74 на сто. С особено бързи темпове се развиваха енергетиката, металургията, машиностроенето и химията, които имат най-голямо значение за развитието на производителните сили, за техническата реконструкция на народното стопанство и за повишаване на неговата ефективност.

За пет години влязоха в експлоатация над 1240 мвт нови електромощности — повече от всички налични мощности в началото на петилетката. Това позволи производството на електроенергия през 1965 година да достигне над 10 млрд. квтч и да се увеличи в сравнение с 1960 година над 2 пъти. През 1965 година производството на електроенергия на човек от населението достигна близо 1250 квтч.

През четвъртата петилетка продукцията на топливната промишленост нарасна значително. В 1965 година тя е около 2,4 пъти по-голяма в сравнение с 1960 година.

За задоволяване нуждите на страната от енергия наред с бързото увеличаване добива на каменни въглища и на електроенергия с високи темпове се развиваше и нефтената промишленост. През петилетката бе построен нефтохимическият комбинат край Бургас, с който се създаде база за развитие на производството на течни горива и се съдействува за бързото развитие на химическата промишленост.

Бяха завършени и въведени в експлоатация редица обекти на металургичния комбинат „Кремиковци", увеличи се мощността на ДМЗ „Ленин". Продукцията на черната металургия през петилетката нарасна около 3,3 пъти. Значително се увеличи производството на цветни метали — олово, цинк, мед и др.

Големи успехи постигна машиностроенето. За това особено спомогнаха мерките на партията и правителството както за развитието на научната и техническата база на този отрасъл, така и за активното участие на страната в международната специализация и кооперирание в рамките на Съвета за икономическа взаимопомощ. През петилетката планираната продукция на ма-

шиностроенето и металообработването нарасна от 560 млн. лева на 1290 млн. лева, или 2,3 пъти. Разшири се номенклатурата на произвежданите машини и съоръжения, бе усвоено производството на редица нови машини с високи технико-икономически показатели. Повиши се ролята на родното машиностроене за техническата реконструкция и превъоръжаването на народното стопанство с нова, по високопроизводителна техника. Нашите машини се посрещат все по-добре на международния пазар. Развитието на машиностроенето създава условия за съществени прогресивни изменения в структурата на износа и за повишаване на неговата ефективност. През 1965 година износът на машиностроителната продукция съставляваше 26,2 на сто от общия износ на страната срещу 13.9 на сто през 1960 година.

Бързо се развиваше химическата промишленост. През четвъртата петилетка нейната продукция се увеличи 2,2 пъти. Построени бяха или са в строеж редица големи химически заводи. Значително се увеличи производството на минерални торове и други химически продукти.

През петилетката партията отделяше голямо внимание на развитието на леката и хранителната промишленост. Разширени бяха и се модернизираха редица предприятия на текстилната, обувната и хранително-вкусовата промишленост. Повиши се степента на промишлената преработка на селскостопанските суровини. Бяха постигнати успехи в разнообразяването на асортимента и в подобряването на качеството на изделията. Продукцията на текстилната промишленост нарасна с повече от 31 на сто, на кожаро-кожухарската и обувната промишленост — с около 42 на сто, на хранително-вкусовата промишленост — с 60 на сто.

Успоредно с изграждането на материално-техническата база на промишлеността значителни средства се отделяха за изграждането на материално-техническата база на нашето социалистическо селско стопанство. Разви се и укрепна кооперативният строй на село. Повиши се механизацията и химизацията на селскостопанското производство. Броят на тракторите (в 15 к. с.) в селското стопанство достигна 66 400, или се увеличи с около 26 100, комбайните достигнаха 12 100, или се увеличиха

с почти 3700, доставени бяха и много други селскостопански машини. През календарната 1965 година на един декар обработваема земя бяха осигурени по 7,5 кг химически торове в чисто вещество срещу 3,2 кг през 1960 г. Разгърна се още по-широко мелиоративното строителство. През петилетката бяха създадени възможности за поливане на 2500 хил. декара нови площи. Общият размер на поливните площи през 1965 година достигна близо 9,2 млн. дка, или над 19 на сто от обработваемата земя на страната. Постигнати бяха успехи в развитието на фуражната база. Подобри се организацията и заплащането на труда на кооператорите. Положени бяха значителни усилия за подобряване структурата на селскостопанското производство. Това даде възможност да се повишат средните добиви от основните селскостопански култури и да се увеличи продуктивността на животните. Средното равнище на селскостопанското производство през петилетката е повишено с 23 на сто в сравнение с периода 1956—1960 година.

Разширената материално-техническа база на селското стопанство осигурява обективна възможност да се преодолява в значителна степен неблагоприятното влияние на климатическите условия.

През четвъртата петилетка започна техническа реконструкция на ж.-п. транспорт, бързо се въвежда нов вид тяга — електрическа и дизелова. На автомобилния транспорт се доставиха голям брой товарни и пътнически коли. Увеличен бе тонажът на водния транспорт. През 1965 година в сравнение с 1960 година превозът на товари от транспорта нарасна над 2 пъти, а на пътници — 1,7 пъти.

Постигнатите успехи в растежа на производството и в издигането на неговото техническо равнище създадоха условия за по-нататъшно задълбочаване на икономическото и научно-техническото сътрудничество на нашата страна с другите страни. Външнотърговският ни стокообмен през 1965 година беше близо 2 пъти по-голям в сравнение с 1960 година.

В резултат на значителните усилия за развитието на курортното дело България се посещава от все по-голям брой туристи от други страни.

Партията и правителството проведоха значителни мероприятия за повишаване производителността на труда, за икономия на суровини, материали и енергия, за по-високо качество на продукцията, за ускоряване на техническия прогрес в страната и за увеличаване икономическата ефективност на капиталните вложения и на цялото народно стопанство.

Развитието на отраслите на материалното производство през периода 1961—1965 година създаде условия за подобряване материалното положение на трудещите се.

Увеличени бяха заплатите на работниците и служещите. На основата на постигнатите успехи в селското стопанство и повишаването на изкупните цени се увеличиха доходите на трудещите се селяни-кооператори. Внесени бяха подобрения в пенсионното дело, увеличиха се обществените фондове за потребление.

В резултат на осъществените мероприятия за повишаване на жизненото равнище фондът за потребление на човек от населението през 1965 г. беше с 32,2 на сто по-голям в сравнение с този през 1960 година. Стокооборотът на дребно през петилетката нарасна с повече от 40 на сто. Заедно с нарастването на стоковите фондове значително се подобри и тяхната структура. Увеличаващата се покупателна способност на населението намираше все по-пълно стоково покритие. На населението бяха продадени значително повече хранителни стоки и стоки за дълготрайна употреба.

Държавата отдели значителни средства за подобряване на здравеопазването и комунално-битовото обслужване. В сравнение с 1960 година болничните легла се увеличиха през 1965 година от 56 на 65 на 10 хиляди граждани, а броят на гражданите, обслужвани от един лекар, се намали от 715 души на 605 през 1965 година. В градовете бяха построени 122 хиляди жилища. За индивидуалното и кооперативното жилищно строителство, включително и за продадените готови жилища, през петилетката са отпуснати кредити в размер на около 250 млн. лева.

Значителни успехи са постигнати в развитието на науката и образованието. Разшири се техническото образование. Всяка година нарастваше броят на студен-

тите във висшите учебни заведения. Особени грижи се отделяха за увеличаване броя на студентите по инженерните специалности и за подобряване на обучението им. Народното стопанство получаваше все по-голям брой специалисти със средно и висше образование. Увеличи се броят на научноизследователските институти и на научните кадри. Все повече производства се развиват на базата на научните изследвания на нашите институти.

Успехите в развитието на страната можеха да бъдат още по-големи, ако напълно бяха използвани всички възможности на икономиката и ако не бяха допуснати някои слабости в ръководството на народното стопанство.

Поради слабости в организацията на работата закъсня изграждането на някои мощности в МК „Кремиковци" и не се осъществиха напълно задачите в областта на черната металургия.

В някои отрасли и предприятия бавно се усвояваха новите изделия и технологии и не се достигаха някои проектни мощности и икономически показатели. Не навсякъде се полагаха необходимите усилия за икономия на суровини, материали и енергия и за по-ефективно използуване на производствените фондове.

Недостатъчно настойчиви бяха и усилията за подобряване качеството и разнообразяване асортимента на стоките за народно потребление, както и за осигуряване на населението с промишлени услуги.

Допуснати бяха слабости в организацията и планирането на селското стопанство, поради което не бяха използвани някои производствени резерви и възможности. Не беше изпълнен планът за производството на някои селскостопански продукти.

Създалото се несъответствие между достигнатата степен в развитието на икономиката и старата система на ръководство на народното стопанство бе сериозна причина да бъдат допуснати тези слабости. Недостатъчно последователно се прилагаше принципът на материалната заинтересованост и изискванията на икономическите закони на социализма.

Партията счита, че главното, което характеризира отчетния период, са постигнатите успехи. Успехите в

развитието на производителните сили на страната, в укрепването на социалистическите производствени отношения и морално-политическото единство на работническата класа, селяните-кооператори и народната интелигенция, в повишаването на тяхната активност и в издигането на жизненото равнище на народа са най-доброто доказателство за правилната политика на партията. Те са здрава основа за по-нататъшното развитие на страната по пътя на социализма.

II. ГЛАВНИ ЗАДАЧИ В РАЗВИТИЕТО НА НАРОДНОТО СТОПАНСТВО ПРЕЗ ПЕРИОДА 1966—1970 г.

На основата на достигнатото равнище на икономиката, прилагането на новата система на ръководство на народното стопанство, използването на постиженията на научно-техническия прогрес и все по-голямото участие на страната в международното социалистическо разделение на труда новият петгодишен план трябва да осигури значителен напредък на нашето общество по пътя на изпълнение задачите на партията и народа, утвърдени от Деветия конгрес на БКП.

Българската комунистическа партия, като отчита достигнатите резултати в развитието на производителните сили и производствените отношения, растящите потребности на обществото, реалните възможности за разширяване общественото производство и като държи сметка за новите тенденции в развитието на научно-техническата революция, за укрепване на сътрудничеството със социалистическите страни и за нашето участие в международното социалистическо разделение на труда, смята, че главна задача на петия петгодишен план трябва да бъде: да продължи строителството на социалистическото общество в Народна република България чрез по-нататъшно изграждане на неговата материално-техническа база, усъвършенствуване на социалистическите обществени отношения, издигане социалистическата съзнателност на трудещите се и в резултат на това да се повишава жизненото равнище на народа. Върху основата на широко използване постиженията на съвременната наука и техника и като се прилага последова-

телно новата система на ръководство, следва да се осъществява интензификация и модернизация на отраслите на народното стопанство, да се усъвършенствува отрасловата му структура, да се повишава производителността на труда и ефективността на икономиката с цел да се постигне по-добро задоволяване на материалните и културните потребности на народа.

На основата на бързото развитие на материалното производство, повишаването на ефективността на народното стопанство и по-пълното използуване на трудовите ресурси да се осигури нарастване на националния доход през периода 1966—1970 г. с около 50 на сто. Най-малко 90 на сто от прираста на националния доход да се постигне в резултат на увеличаване производителността на труда. Чрез бързото нарастване на националния доход и правилното му разпределение да се осигури повишаване на реалните доходи на човек от населението с не по-малко от 30 на сто.

В съответствие със социалистическия принцип за разпределение според труда и с оглед повишаване на материалната заинтересованост главната форма на увеличаване реалните доходи на трудещите се през петилетката трябва да бъде нарастване на работната заплата и дохода на селяните от вложения труд. Същевременно ще продължи нарастването и на обществените фондове за потребление.

През петилетката да се постигне по-пълно използуване на трудовите ресурси както в национален, така и в окръжен мащаб. Във връзка с това да се осигури по-рационално месторазположение на производителните сили и разпределение на общественото производство, като се отдели по-голямо внимание на икономически по-слаборазвитите райони на страната.

Да се осъществят мероприятия за по-нататъшно повишаване на културата, образованието и техническата подготовка на трудещите се.

Партията смята, че през петата петилетка една от най-важните задачи, от която зависи развитието на икономиката на страната и издигането на жизненото равнище на народа, е да се повиши ефективността на народното стопанство. Това изисква широко да се внедряват постиженията на науката и техническия прогрес,

да се създава по-прогресивна структура на производството, най-ефективно да се използуват капиталните вложения, основните фондове и особено машините, да се намаляват разходите на труд, суровини, материали и енергия на единица продукция, решително да се подобри използуването на работното време, да се укрепва непрекъснато трудовата дисциплина, да се провежда последователен курс за внедряване на съвременна научна организация на производството, на труда и управлението, непрекъснато да се подобрява охраната на труда.

Да се разшири и ускори научноизследователската и проектноконструкторската работа. Усилията да се съсредоточат върху разработване на проблемите, най-тясно свързани с развитието на народното стопанство, издигането на техническото равнище на производството, по-широкото усвояване на нови изделия и повишаването на качеството на продукцията. Във връзка с това да се проведат икономически и технически мероприятия за подобряване стандартизацията и унификацията на изделията и в по-широки мащаби да се създадат държавни еталони-марки за качеството. Да се съкращават сроковете за усвояване производството на нови изделия и бързо да се внедряват в народното стопанство резултатите от научноизследователската и проектноконструкторската работа.

Да продължи с високи темпове по-нататъшната индустриализация на страната. Особено внимание да се обърне на бързото развитие на енергетиката, металургията, машиностроенето и химическата промишленост.

Развитието на отраслите на материалното производство през петата петилетка да става на базата на по-нататъшната електрификация на производствените процеси, внедряването на комплексната механизация на производството, обновяването на техниката, автоматизацията, широката химизация на народното стопанство.

Да се увеличи производството на предмети за потребление, непрестанно да се разширява техният асортимент, да се подобрява качеството и естетическият вид на продукцията.

През петилетката да се осигури постоянен растеж

на продукцията в отделните отрасли на селското стопанство и повиши неговата ефективност. За тази цел да се разшири и укрепи още повече материално-техническата база на селското стопанство, да продължи по-нататъшната интензификация на селскостопанското производство, да се увеличава плодородието на почвата и се подобрява използуването на земята. Особено внимание да се отдели на химизацията на селското стопанство.

Да се осигури такова развитие на строителството, транспорта и съобщенията, което да съответствува на изискванията на другите отрасли на народното стопанство и на по-доброто задоволяване потребностите на населението. С бързи темпове да се осъществява индустриализацията на строителството и техническата реконструкция на транспорта. Да се повиши съществено ефективността на тези отрасли.

През петилетката още по-активно да продължи участието на страната в международното социалистическо разделение на труда, в специализацията и кооперирането на производството между страните—членки на Съвета за икономическа взаимопомощ. Да се провежда и занапред линията на най-тясно свързване икономиката на България с икономиката на Съветския съюз.

Да продължи по-нататъшното развитие на икономическите отношения на Народна република България с развиващите се страни, да се разширяват на взаимноизгодна основа търговските връзки на страната с капиталистическите страни, които проявяват готовност за това.

За по-пълното използуване на предимствата на социалистическата икономика, за успешното изпълнение на задачите на петата петилетка да се осигури последователно творческо внедряване и развитие на новата система на ръководство на народното стопанство. Държавните, стопанските и партийните органи да полагат усилия за по-нататъшното издигане на равнището на отрасловото ръководство на народното стопанство и за правилното му съчетаване с териториалното ръководство и повишаване на научното равнище на планирането. Особено внимание да се обърне на използуването на икономическия анализ, на съобразяване с изискванията

и взаимодействието на всички обективни икономически закони на социализма и за приложението на икономико-математическите методи и електронноизчислителната и друга техника. Последователно да се внедрява стопанската сметка, да се засилват и да се съчетават правилно материалните и моралните стимули. Да продължи линията на партията за разширяване демократическото начало в ръководството на народното стопанство. В съответствие с главната задача на петата петилетка необходимо е да се постигне по-нататъшно развитие на основните отрасли на народното стопанство.

III. ПРОМИШЛЕНОСТ

Развитието на промишлеността през петилетката е решаващо условие за по-нататъшното изграждане на материално-техническата база на социализма в нашата страна и за подобряване материалното положение на трудещите се.

Да продължи прогресивно да се изменя нейната структура чрез по-бързо развитие на отраслите, осигуряващи техническото превъоръжаване на цялото народно стопанство. Да се издига техническото равнище и да се повишава качеството на продукцията, да се усвоява нова продукция на световно техническо равнище и се осигури бързо увеличаване на ефективността в отрасъла, като се провежда строг режим на най-пестеливо изразходване на труда, суровините, материалите и енергията и се получава максимално количество продукция от единица производствени фондове.

1. Продукцията на промишлеността през петилетката да се увеличи с над 70 на сто. За да се постигне това, необходимо е: своевременно да се въвеждат и усвояват новите мощности и производства; значително да се подобри използуването на наличното оборудване и производствените площи; да се използуват всички възможности и предимства на специализацията на предприятията вътре в страната и със страните—членки на СИВ; последователно да се прилага новата система на ръководство на народното стопанство; да се повиши производителността на труда с не по-малко от 40—45 на сто.

2. Производството на основните промишлени изделия да достигне следните размери.

	Мярка	1965 г.	1970 г.	1970 г. към 1965 г. в %
Електроенергия	млн. квтч	10 244	21 000	205
Каменни въглища	хил. т	26 254	40 000	152
Чугун — всичко (пресметнато в чугун за производството на стомана)	"	712	1 800	253
Стомана	"	588	2 300	391
Прокат от черни метали	"	431	1 700— 1 900	395— 441
Олово	"	93	97	104
Цинк	"	63	70	112
Мед електролитна	"	24	45	189
Сярна киселина — монохидрат	"	318	1 032	324
Минерални торове (100%)	"	354	1 027	290
Калцинирана сода (98%)	"	227	372	164
Пластмаси, синтетични смоли и лепила	"	33	105	315
Хартии, картони, велпапе	"	129	390	302
Химически влакна	тона	—	34 700	—
Синтетичен каучук	тона	—	15 000	—
Автомобилни гуми	хил. бр.	327	1 000	306
Химически средства за защита на растенията (100%)	тона	3 377	13 300	394
Металообработващи машини	млн. лв.	25	94	376
Трактори	бр.	2 800	9 800	350
Електрокари и мотокари	бр.	16 562	41 000	248
Електротелфери	бр.	17 982	70 200	390
Електродвигатели	бр.	497 056	988 000	199
Радиоапарати	х. бр.	130	300	231
Телевизори	бр.	74 180	250 000	337
Хладилници	х. бр.	41	160	394
Перални машини	х. бр.	89	173	194
Прибори — общо	млн. лв.	22	119	534

Цимент	хил. т	2 681	5 100	190
Памучни тъкани	млн. м	291	342	117
Вълнени тъкани	млн. м	20	24	119
Обувки (без каучуковите)	млн. чф.	13	19	151
Мебели	млн. лв.	72	105	146
Месо	хил. т	207	326	158
Улов на риба	»	17	87	512
Зеленчукови и плодови консерви	»	362	630	174
Растителни хранит. масла	»	98	123	126
Сирене	»	63	84	133

3. Да се разширят геолого-проучвателните работи за откриване на нови запаси от полезни изкопаеми и се засили проучването на подземните води. Главната задача да бъде осигуряването на добивната промишленост и енергетиката с необходимите запаси за по-нататъшното им развитие. Най-голямо внимание да се отдели за откриването на нови запаси от нефт и природен газ.

4. Да се разшири и укрепи електроенергийната база на страната. През петилетката да се въведат в действие 3000 мвт. електропроизводствени мощности. Да продължи концентрацията на производството на електроенергия, като се увеличават мощностите на електроцентралите и отделните агрегати и постепенно се увеличават резервните електромощности. Да се автоматизира регулирането на напрежението и честотата. Да продължи разширяването на автоматизацията на производствените процеси в енергосистемата и усъвършенстването на основното и спомагателното оборудване.

Да се изграждат по-нататък електроцентралите в комплекса „Марица-изток“ на базата на нова, по-ефективна схема за изгаряне на нискокалорични лигнитни въглища. През петилетката да се изградят и пуснат в експлоатация ТЕЦ „Варна“ и ТЕЦ „Марица-изток 2“ с мощност по 600 мвт.

За да се подобри снабдяването на предприятията с електроенергия и топлоенергия, към крупните промишлени обекти да се изградят заводски топлоелектроцентрали с обща мощност над 300 мвт. През петилетката разходът на гориво за единица електроенергия средно за страната да се намали около 15 на сто.

Да продължи изграждането на водноелектрически централи, като се въведат в действие най-малко 800 мвт. Строителството да се съсредоточи главно на каскадите „Доспат-Въча" и „Сестримо". Да продължат проучванията и на други хидроенергийни обекти, в т. ч. и на дунавските, като се обърне особено внимание на общата икономическа ефективност от изграждането им.

В края на петилетката да започне строителството на атомна електроцентрала с мощност 800 мвт.

5. Да се увеличи добивът на каменни въглища. Добивът на въглища от каменовъгления басейн „Марица—изток" да достигне през 1970 година около 22 млн. тона.

Да се осъществят мероприятия за осигуряване срочното усвояване на мощностите на рудниците, за най-пълно използуване на механизацията. Постоянно да се подобрява качеството на въглищата.

Да се ускорят проучвателните и подготвително-експлоатационните работи на долнодъбнишкото нефтено находище и чиренското газово находище и да се създадат нормални условия за експлоатацията им. През 1970 г. добивът на нефт да достигне 1 млн. тона и на природен газ — 700 млн. куб. метра. През петилетката да се въведе в експлоатация разширението на нефтохимическия комбинат край Бургас и да се изгради нефтопреработвателен завод край Плевен.

6. Да се провежда неотклонно линията на рационализиране на енергийния баланс, като се увеличава делът на по-ефективните горива и на електроенергията в общото количество на използуваната енергия. Да се разширява централизираното топлоснабдяване на промишлеността и населението. Твърдите горива да се използуват предимно в термичните централи и в по-големите котелни инсталации.

7. Да завърши изграждането на пълен производствен металургичен цикъл в МК „Кремиковци", като се построят и въведат в експлоатация третата коксова батерия, третата доменна пещ, конверторният цех, цехът за феросплави, становете за горещо и студено валцуване и становете за производство на тръби.

Да се повиши степента на автоматизацията на агломерационното, доменното, стоманодобивното и прокатното производство в черната металургия. Да се смята

като задача от първостепенно значение усвояването на мощностите на МК „Кремиковци" и МЗ „Ленин", за да се осигури предвиденото производство и повиши качеството на проката за по-пълно задоволяване нуждите на страната и за повишаване на ефективността на отрасъла.

8. Цветната металургия през петилетката да се развива в посока на по-нататъшно разширяване на преработващите мощности с оглед основната част от цветните метали и техните сплави да се преработва в полуфабрикати и готови изделия. Да се поставят основите на праховата металургия. Да се създадат мощности за свръхчисти метали и да се усвои производството им.

До края на 1967 година да завърши изграждането на меднорудния обогатителен комбинат „Медет", а до 1968 г. да се достигнат проектните технико-икономически показатели на рудниците и обогатителната фабрика.

Да се повиши процентът на извличането на метала от рудите и концентрата чрез въвеждане на нови технологии и скоростна флотация, чрез обогатяване в тежка суспензия и други. За най-пълно оползотворяване и икономия на цветните метали да се развие на съвременно техническо равнище вторичната цветна металургия. Особено внимание да се отдели на извличането на благородните метали, редките и разсеяните елементи, като се създават съответните мощности.

Да се интензифицират процесите в цветната металургия, като се разшири внедряването на непрекъснати и вакуумпроцеси.

Значително да се увеличи ефективността на цветната металургия чрез повишаване степента на преработката и употребата на цветните метали в народното стопанство и чрез внедряването на нова техника и технология.

Да се осъществят мероприятия за модернизиране и разширяване на производството на нерудни изкопаеми и по-пълно да се използуват местните суровини.

9. Продукцията на машиностроенето и металообработването през 1970 година да нарасне около 2,5 пъти в сравнение с 1965 г. Относителният й дял в общата промишлена продукция да се увеличи на 23 на сто. Постоянно да се увеличава производството на машини и съоръжения за износ.

Да се разшири и усъвършенствува производствено-техническата база на машиностроенето и да се повиши ефективността на капиталните вложения. Да се провежда линия на концентрация на производството и комплектно изграждане на машиностроителните обекти, като се създават условия за специализиране и кооперирање на производството. Да се подобрява качеството на проектите, като се обръща особено внимание на технологическата и икономическата им страна.

Производителността на труда в машиностроенето и металообработването да се повиши с над 60 на сто спрямо равнището през 1965 г.

Основна задача в развитието на машиностроенето през петилетката е да се издигне техническото равнище на продукцията, бързо да се усвоява производството на нови машини на съвременно техническо равнище, да се разшири специализацията и кооперирането, широко да се внедрява научната организация на труда и производството, да се повиши ефективността на отрасъла.

Особено внимание да се обърне за създаване на нови, съвременни металообработващи машини и инструменти, нови фамилии и типоразмери електрокари, мотокари и електротелфери, трактори, двигатели с вътрешно горене, тягови акумулатори, нови машини и комплексни технологични линии за минодобивната, химическата и хранително-вкусовата промишленост, машини и съоръжения за комплексна механизация на производствените процеси в селското стопанство.

Да се разшири изследователската, конструкторската и развойната работа, свързана с усвояването и производството на електронна апаратура и по-специално на радиостанции, радиолокационна апаратура, на прибори за управление и контрол на производствените процеси, промишлени електронни генератори и работни машини на средства за механизация и автоматизация на административно-управленческата дейност, а така също за създаване на нови съвременни радиоелектронни елементи на базата на нови ефективни материали и технологии.

Да се внедрят нови, по-производителни методи за рязане, заваряване и обработка на металите; по-широко да се прилагат електрофизичните и електрохимич-

ните методи за обработка на металите. В леярството да се внедряват нови съвременни технологии.

Да се осигури преимуществено развитие на машиностроителните подотрасли, които имат решаващо значение за бързото снабдяване на промишлеността, селското стопанство, строителството и транспорта с високопроизводителни машини и съоръжения за комплексна механизация и автоматизация на производствените процеси, а също така на производствата, с които страната ни участвува в специализацията и кооперирането със страните-членки на СИВ.

Бързо да се развива радиоелектрониката и приборостроенето. Да се разшири развойната работа и производството на електронна апаратура за професионално и промишлено приложение на средства за механизация и автоматизация на административно-управленческата дейност и други. Да се осигури бързо нарастване на производството на радиоелементи, полупроводникови прибори, на нови материали, съпротивления, кондензатори, ферити и др. Да се развие производството на прибори за контрол и регулиране на производствените процеси.

Производството на металообработващи машини да се увеличи през петилетката над 3 пъти. Да се усвоят и пуснат в редовно производство нови видове шлифовални машини, специализирани металообработващи машини, агрегатни и автоматични машини, високопроизводителни ковашко-пресови машини и др.

На базата на коопериране със Съветския съюз през петилетката да започне производството на леки и товарни автомобили.

Да се разшири производството на морски и речни кораби, като се обърне внимание на строежа на товарни кораби с голям тонаж. Да се повиши степента на вътрешното коопериране на корабостроенето с машиностроителната промишленост и електропромишлеността.

Да се увеличи производството на изделия за стоковия фонд и се осигури по-пълното задоволяване потребностите на населението. Значително да се разшири асортиментът и се увеличи производството на електродомакински уреди.

Чрез усъвършенстване на наличните и изработване на нови конструкции, внедряването на нови и подобряването на съществуващите технологии и чрез икономично използуване на металите да се осигури намаляване на разхода им с около 20 на сто.

Да се подобри организацията по събирането, изкупуването и оползотворяването на металните и други отпадъци, получавани при преработката на суровини и материали.

10. Да се осигури комплексно развитие на химическата промишленост, като продукцията ѝ през петата петилетка се увеличи над 3 пъти.

Особено внимание да се обърне на производството на пластмаси и синтетични смоли, химически влакна, синтетичен каучук, химически торове и сярна киселина.

Бързо да се разширява по-нататък снабдяването на селското стопанство с химически торове. Производството на азотни торове през 1970 г. да достигне 700 хил. тона в чисто вещество, като се пусне в експлоатация комбинатът за минерални торове край Враца. Производството на фосфорни торове да достигне 320 хил. тона в чисто вещество, като се въведе в действие нов завод край Варна. Да завърши разширението на цеховете за фосфорна и сярна киселина при Химкомбината в Димитровград.

За успешна борба с болестите и вредителите на селскостопанските култури да се разширява производството на химически препарати и се усвояват нови видове от тях. Да се развие производството на химически средства за защита на растенията от типа на фунгицидите.

За по-пълното задоволяване потребностите на народа от тъкани и облекло да се изградят мощности за производство на синтетични влакна на базата на нефтохимически суровини.

През 1967 година да се въведе в експлоатация заводът за полиестерни влакна, през 1968 г. — заводът за полиакрилнитрилни влакна и през 1969 г. — заводът за полиамидни влакна. Производството на синтетични влакна към 1970 г. да достигне около 32 000 тона. За задоволяване потребностите на народното стопанство от изкуствени влакна да се въведат мощности на новия завод за изкуствени влакна.

За реализиране на икономии от метали и дървесина, за подобряване на опаковката и за по-пълното задоволяване потребностите на населението с редица предмети с културно-битово предназначение бързо да се развие производството и преработката на пластмаси. През 1970 г. производството на пластмаси и синтетични смоли да достигне около 100 хиляди тона.

Да се създадат мощности за синтетичен каучук, чието производство през 1970 година да достигне 15 000 тона.

През 1968 година да се въведе в експлоатация първият етап на новия завод за автомобилни гуми, като производството на външни автомобилни гуми в края на петилетката достигне около 1 млн. броя. Да се обърне по-голямо внимание на възстановяването на автомобилните гуми и да се разшири асортиментът и подобри качеството на техническите каучукови изделия.

Да се организира производството на висококачествени масла, специални бензини и дизелово гориво от долнодъбнишкия нефт, а така също и висококачествени присадки за смазочни масла. Да се използват ефективно местните суровини от ацетон и толуол за производство на нови органични съединения и за получаване на синтетични повърхностно-активни вещества.

Производството на химико-фармацевтичната промишленост да се увеличи над 3 пъти в сравнение с 1965 година и се усвоят нови видове лекарства и препарати.

Да се организира производството на малотонажни високоефективни химически продукти, като се използуват суровини и отпадъци от химическата промишленост и други отрасли.

11. Продукцията на целулозно-книжната промишленост да се увеличи над 2 пъти в сравнение с 1965 г. Общото производство на хартии, картони и мукави през 1970 г. да достигне около 250—300 хил. тона с оглед по-пълно да се задоволяват потребностите от амбалаж, да се разширят мощностите за велпапе, като производството му през 1970 г. достигне 110—120 хил. тона; да се подобри качеството и се разшири асортиментът на произвежданите хартии и картони.

12. Производството на строителни материали през петилетката да нарасне с около 90 на сто. Да се взе-

мат мерки за увеличаване производството на строителни материали в съответствие с нарастващите нужди на строителството.

Преимуществено да се развива производството на по-ефективните строителни материали, които способствуват широко да се прилагат индустриалните методи на строителство и да се повишава неговото качество и ефективност.

Производството на цимент през 1970 г. да достигне около 5 млн. тона, на азбестоциментови плочи — да се увеличи около 6 пъти, а на огнеупорни материали — близо 1,7 пъти.

13. Продукцията на стъкларската и порцелано-фаянсовата промишленост през 1970 г. да се увеличи близо 2 пъти в сравнение с 1965 г. Да се увеличи производството на плоско стъкло, консервни буркани, бутилки, домакинска стъклария, домакински порцелан, фаянсови плочи, санитарна керамика, електропорцелан и други.

Да се осигури производството на плоско стъкло качество „А" и „В" по международния стандарт.

Да се разширят и снабдят с нова високопроизводителна техника заводите за производство на фаянсови плочки. Постепенно да се заменят кръглите пещи с по-високопроизводителните електротунелни пещи.

За нуждите на строителството и промишлеността да бъде усвоено и разширено производството и приложението на нови ефективни изделия, като армирано и орнаментно стъкло, закалено и полирано стъкло, непрекъснати стъклени нишки, лабораторно и оптично стъкло, кристално стъкло и други.

14. През петилетката постепенно да се нормализира ползуването на горите. Да се залесят не по-малко от 2500 хил. дка горски площи. Да се координира дейността на държавните органи и на ТКЗС по залесяването и борбата против ерозията в горския, пасбищния и земеделския фонд. Строежът на горски пътища да се насочи главно към труднодостъпните горски участъци.

Да се създадат мощности за производство на плочи от дървесни частици и други с годишен капацитет около 200 хил. куб. м, на фазерни плочи с капацитет над 80 хил. тона.

Да нарасне производството на мебели, като се обър-

не особено внимание върху подобряването на качеството и естетическото им оформление.

Да се разшири производството на корпусни мебели от типизирани взаимнозаменящи се елементи, като се увеличи употребата на фолии, пластмаси и други заместители на дървесината. Да се разширява производството и внедряването на вградена мебел.

Да се намали с не по-малко от 12 на сто разходът на дървесина в каменовъгленатa, дървопреработващата и рудодобивната промишленост, в железопътното и високото строителство, в машиностроенето, селското стопанство и др. Да се провеждат мероприятия за рационално оползотворяване на маломерните парчета и отпадъчната дървесина.

15. За по-пълно задоволяване потребностите на народа да се увеличи производството на леката промишленост с около 50 на сто.

За да се достигне това производство и се подобри асортиментът и качеството на продукцията, да продължи техническата реконструкция на текстилната, шивашката и обувната промишленост, като нископроизводителните машини се подменят с нови, които имат по-високо техническо равнище и са икономически по-ефективни.

Да се въведат в действие над 210 хил. памукопредачни вретена, около 3000 памукотъкачни стана, около 45 000 шрайхгарни и камгарни вретена и над 900 вълнеотъкачни стана. До 1970 година 92—95 на сто от памукотекстилната продукция да се апретира.

Една от основните задачи на текстилната промишленост през петилетката е бързото усвояване и широкото използуване на химическите влакна и на първо място на синтетичните. През 1970 година относителният дял на химическите влакна в текстилната промишленост да достигне 35—38 на сто.

Да се усвои и увеличи производството на широки хасета, карирани и щампирани тъкани; на нови видове басми и нови асортименти вълнени тъкани, машинното производство на килими, нетъкан текстил и други.

В кожаро-кожухарската и обувната промишленост да се разшири асортиментът на изделията, да се премине към широка употреба на изкуствени кожи и кожозаместители. Използуването на изкуствени твърди ко-

жи в 1970 г. да достигне около 40 на сто от общите потребности, на лицеви кожи в обувния отрасъл — 6,4 на сто и в галантерийната промишленост — 70 на сто.

Обновяването и разнообразяването на асортиментите и производството на висококачествени, трайни, практични и художествено добре оформени стоки трябва да бъде постоянна задача на леката промишленост.

16. Продукцията на хранително-вкусовата промишленост да се увеличи с около 40 на сто, като се разшири обхватът и се повиши степента на преработката на селскостопанските суровини и ефективността на производството.

Да се отдели повече внимание за повишаване техническото равнище на хранително-вкусовата промишленост, като постепенно тя се снабдява с нова и прогресивна техника. Да се внедрят нови начини на преработка на суровините, позволяващи да се запазват ценните им вкусови и хранителни качества, да се проучи възможността за производството на сухи млечни храни.

За по-рационално използуване на селскостопанските суровини и запазване качеството на хранителните продукти през петилетката да се отделят средства за изграждане на плодохранилища и хладилни площи.

Най-правилно да се използуват средствата, предвидени за хранително-вкусовата промишленост, с оглед нейното развитие да съответствува на ресурсите от селскостопански суровини.

Да се механизират и автоматизират трудоемките основни и спомагателни процеси. Във винопроизводството да се въвеждат нови технологически линии за преработка на гроздето и за ферментация и термична обработка на вината и др. Да се подобри качеството и увеличи количеството на безалкохолните напитки. Да се механизира производството на месо и месни произведения, да се внедрят нови технологии и нови асортименти. Да се механизират и автоматизират процесите в тютюневата промишленост и да се усвоят нови видове и асортименти цигари.

Продукцията да се произвежда във видове и разфасовки, които са най-удобни за продажба и изискват най-малко загуби на време за допълнителна обработка в общественото хранене и домакинствата.

Да се обърне особено внимание за осигуряване естетичен външен вид на опаковката на стоките.

17. В предприятията на местната и кооперативната промишленост да се увеличава производството на дребни стоки за широко потребление и да се разширяват битовите услуги на населението, като все по-пълно се обхващат и използуват местните суровини и отпадъчните материали. Услугите в местната промишленост през 1970 година да нараснат с около 90 на сто в сравнение с 1965 г., а в кооперативната промишленост — 2 пъти.

IV. СЕЛСКО СТОПАНСТВО

Селското стопанство играе важна роля за по-нататъшното бързо и пропорционално развитие на народното стопанство и за повишаване жизненото равнище на народа.

През петилетката средногодишното производство да нарасне с над 30 на сто в сравнение със средногодишното производство през изтеклия петгодишен период (1961—1965 год.). Основната задача на селското стопанство през петилетката е по-нататъшната стабилизация на растежа на производството и същественото повишаване на неговата ефективност чрез широка интензификация на производствените процеси.

1. Средногодишното производство през периода 1966—1970 г. на основните селскостопански продукти да достигне

Производство	Мярка	1961 — 1965 г.	1966 — 1970 г.	1966—1970 г. в % към 1961—1965 г.
Пшеница	хил. т	2200	3000	135
Царевица	»	1600	2200	137
Слънчогледово семе	»	333	400	117
Тютюн ориенталски	»	101	114	113
Домати	»	735	820	111
Ябълки	»	315	400	126
Грозде	»	1008	1950	135
Месо в кл. тегло	»	317	438	138
Краве мляко	млн. л	836	1230	147
Яйца	млн. бр.	1348	1750	130

2. За да се достигне предвиденото увеличение на селскостопанската продукция през петата петилетка, трябва да се усъвършенствува структурата на селскостопанското производство, значително да се засили химизацията, да се повишава степента на механизацията на производствените процеси чрез доставяне на нови машини и по-доброто използване на наличната селскостопанска техника, да се увеличат поливните площи и решително да се подобри тяхното използуване, да се внедряват и отглеждат високодобивни сортове и високопродуктивни животни и да се прилага съвременна агротехника и зоотехника при отглеждането на селскостопанските растения и животни. Да се повиши производителността на труда с около 40 на сто.

Последователно да се провежда линия на специализация и концентрация на селскостопанското производство съобразно почвено-климатическите и икономическите условия като се задълбочава вътрешностопанската специализация.

3. Най-пълно и ефективно да се използува обработваемата земя. Да се засили и подобри дейността по земеустрояването на държавните и кооперативните земеделски стопанства. Непрекъснато да се увеличава количеството селскостопанска продукция от декар обработваема земя. През петилетката да се извършат изменения в структурата на посевните площи за получаване на повече зърно и повече фураж.

4. Непрекъснато да се повишават средните добиви от селскостопанските култури. Добивите от декар средногодишно за петилетката в сравнение със средногодишните добиви за периода 1961—1965 г. да се увеличат: за пшениците с около 48 на сто, за царевиците с около 38 на сто, за зърнено-бобовите култури с 50 на сто, за слънчогледа с около 25 на сто, за неомаганения памук с около 30 на сто, за ориенталския тютюн с около 17 на сто, за захарното цвекло с около 23 на сто, за доматите с около 11 на сто, за гроздето с 18 на сто, за люцернового сено с 25 на сто и за ливадното сено с 35 на сто.

5. Да се повиши културата на селскостопанското производство, като се прилагат най-ефективните сеитбо-

обороти, торене и напояване, съобразно с конкретните почвено-климатически условия. Употребата на химически торове в селското стопанство в края на петилетката да достигне около 18 кг на декар обработваема земя в активно вещество. Да се подобри структурата на торовете. До 1970 г. да се задоволи селското стопанство с необходимите препарати за растителнозащитните мероприятия по селскостопанските култури и значително да се увеличи употребата на хербициди.

6. Общият обем на механизираните селскостопански работи през 1970 година да нарасне в сравнение с 1965 година с около 35 на сто. Броят на тракторите, приведени към 15 к. с., към края на петилетката да достигне около 91 000; на комбайните — около 20 000, от които зърнокомбайни — 10 000 и царевични — 4000; на тракторните плугове — около 47 000; на тракторните култиватори — около 36 000; на тракторните сеялки — над 28 000; на селскостопанските самолети — 180 и други.

Да се проведат мероприятия за повишаване техническото равнище на селскостопанските машини и особено за внедряване на нова високопроизводителна техника; да се положат повече грижи за внедряване на комплексната механизация и за по-пълно комплектуване на техниката с прикачен инвентар.

Специално внимание да се обърне на механизацията на производствените процеси по отглеждането и прибирането на техническите култури, зеленчуците, трайните насаждения, по прибирането и съхраняването на фуражите и други. Бързо да се развива и разширява механизацията на производствените процеси в животновъдството с оглед до края на петилетката тя да обхване 75—80 на сто от процесите по отглеждането на селскостопанските животни в обществения сектор.

Да се подобри ремонтната база в селското стопанство като едно от важните условия за по-пълното използуване на селскостопанската техника.

7. През петилетката да продължи изграждането на нови на високо техническо равнище поливни площи и се извърши подобрение на съществуващите, като за целта се предвидят общо 318 млн. лева. Да се осигури пълно усвояване на изградените поливни площи и да не се допуска тяхното заблатяване. Да се внедрява по-

бързо техническият прогрес при строителството и експлоатацията им. Да се извършват корекции на реки и отводняване на наводнени и заблатени земи.

8. Да се увеличи броят на селскостопанските животни и тяхната продуктивност. Особено внимание да се обърне за увеличаване броя на кравите в обществения сектор. Да се полагат непрекъснати грижи за подобряване на породния състав на животните, за тяхното хранене и гледане.

Да се внедряват индустриални методи за отглеждане на животните, особено в птицевъдството и свиневъдството.

Средната продуктивност на селскостопанските животни в обществения сектор през 1970 година да се повиши в сравнение с 1965 година, както следва: надоено мляко от крава 2900 литра срещу 2270, настригана вълна от овца 3270 грама срещу 2740 грама и носливост на кокошка — 200 яйца срещу 152.

Повишаването на рентабилността на животновъдството да се счита като една от най-важните задачи през петилетката.

За увеличаване производството на месо при най-малко фураж и други разходи за единица продукция да се разшири интензивното угояване.

За получаване на повече и по-евтина птицевъдна продукция — яйца и птиче месо, да се развие в страната хибридно, интензивно, високоефективно птицевъдство.

9. За да се осигури производството на предвиденото месо, мляко, яйца и други животински продукти и се увеличи броят на животните и птиците, през петилетката още повече да се разшири и укрепи фуражната база.

Производството на зърнени фуражи да се увеличи 1,8 пъти, на тревни и сочни фуражи — около 2 пъти. Съществено да се разшири фуражната промишленост за производство на пълноценни фуражи, количеството на които да нарасне повече от 2,5 пъти. Да се осигурят необходимите витамини, аминокиселини, белтъчни и други компоненти. Да започне производството на брашно от сено. Наред с изграждането на специализираните промишлени предприятия за производство на комбини-

рани фуражи да се разшири строителството на фуражни цехове в ТКЗС и ДЗС.

10. През петилетката да продължи икономическото и организационното укрепване на ТКЗС и ДЗС. Последователно да се внедрява в тях новата система на ръководство на народното стопанство, като се укрепи и усъвършенствува прилагането на стопанската сметка и се засили ролята на материалните стимули за увеличаване на производството и повишаване на неговата рентабилност. Да се укрепят и усъвършенствуват договорните отношения между селскостопанските предприятия, изкупвателните и снабдителните организации. Постоянно да се подобрява организацията на производството на труда. Да се осигури по-пълно и равномерно използуване на трудовите ресурси в ТКЗС.

Да се осигурят материални и икономически условия за най-пълно използуване възможностите на личните стопанства на трудещите се.

V. ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ

1. В съответствие с развитието на отраслите на материалното производство, стокооборота, курортното дело и за по-пълно задоволяване потребностите на населението от превози да се осигури по-нататъшно развитие на отделните видове транспорт. През петилетката превозите на товари да се увеличат с около 70 на сто и на пътници с около 80 на сто. Превозите на товари от железопътния транспорт да се увеличат с около 40 на сто, от автомобилния транспорт за общо ползуване — с около 60 на сто, и от водния транспорт — не по-малко от 2,6 пъти. Транспортът трябва да осигури своевременно и бързо превозване на товарите и пътниците и непрекъснато намаляване на транспортните разходи. Особено внимание да се обърне на превози на товарите от вноса и износа.

2. През петилетката да завърши в основни линии техническата реконструкция на железопътния транспорт. През 1970 година около 82 на сто от превозите на товари и пътници в железопътния транспорт да се извършва чрез електрическа и дизелова тяга. Да се

завърши електрификацията на ж. п. линии Русе—Мездра и София—Карлово, като в края на 1970 година общата дължина на електрифицираните ж. п. линии достигне около 650 км. Да се доставят над 205 магистрални електрически и дизелови локомотива, 90 маневрени дизелови локомотива, 30 дизелови мотриси с по две ремаркета. Да се извърши необходимата реконструкция на ж. п. съоръжения и се създаде необходимата ремонтна база с оглед максимално използуване на електрическите и дизеловите локомотиви.

За осигуряване на необходимата пропускателна и превозна способност на ж. п. участъци и гари освен разширяване приложението на новите видове тяга да продължи реконструкцията на съоръженията. През петилетката да се завърши удвояването на ж. п. участъка София—Мездра и да се удвоят ж. п. участъци Темелково—Радомир и Зимница—Карнобат.

При развитието на вагонния парк вниманието да се насочи към подобряване на технико-експлоатационните показатели — увеличаване на конструктивните скорости, намаляване тарата чрез използване на нови, полеки материали, увеличаване товароподемността и вместимостта. Вагонният парк да се попълни с около 11 хил. товарни вагони в двуосно изчисление и около 400 пътнически вагона и дизелови мотриси.

През петилетката да продължи съоръжаването на железопътния транспорт със съвременна осигурителна и съобщителна техника. Да завърши влаковата диспечерска централизация в ж. п. участък София—Карлово и да продължи обзавеждането на ж. п. участъци с релейни осигурителни инсталации.

Да се ускори въвеждането на техника за механизиране на тежкия физически труд в транспорта, особено по текущото поддържане на железния път. Механичната обработка на товарите в ж. п. гари да достигне към 1970 година не по-малко от 70 на сто.

Чрез техническа реконструкция и усъвършенствуване организацията на експлоатационната работа да се постигне максимално използване на подвижния парк и значително да се подобрят икономическите показатели в железопътния транспорт. Разходът на гориво на приведен тонкилометър през петилетката да се намали с

над 45 на сто, средната денонощна производителност на вагон от работния парк да се увеличи с 21 на сто и на локомотив в работа — с около 30 на сто. Средната брутна тежина на товарните влакове да се увеличи с не по-малко от 130 тона, а времето за оборота на товарните вагони да се намали с около 6 часа.

3. За да се осигури непрекъснато развиващият се стокообмен на страната с превози и да се повиши тяхната ефективност, през петилетката с витоки темпове да се развива воднияг транспорт. Значително да се увеличи и постоянно да се подобрява структурата на нашия търговски флот, като се привежда в съответствие с вида на товарите и се попълва със съвременни модерни плавателни съдове с високи технико-икономически показатели. През 1970 година общият тонаж на морския флот да надхвърли 1 милион тона.

Да започне изграждането на нови пристанища във Варна и Бургас и се увеличи пропускателната способност на съществуващите пристанища с оглед осигуряване обработката на товарите.

4. Да продължи развитието на автомобилния транспорт. Постоянно да се увеличава и подобрява структурата на автомобилния парк, като се привежда в съответствие с характера на товарите и се повишава неговата ефективност. Да се повишава производителността на автомобилите и се снижава себестойността на превозите. Средната товароподемност на автомобилите за общо ползуване през петилетката да се увеличи с около 10 на сто. Значително да се увеличат превозите с ремаркета.

Да се полагат постоянни грижи за подобряване на техническото обслужване и ремонта на автомобилите. В съответствие с растежа на автомобилния парк за общо и лично ползуване да се развива и ремонтната база, като се използуват широко прогресивните методи за техническо обслужване и ремонт на автомобилите. Да се разширява мрежата от сервизи.

За подобряване обслужването на пътниците да се увеличи броят на автогарите и спирките.

През петилетката да се реконструират пътищата и да се построят допълнително около 800 км пътища с трайни настилки. За развитието на пътната мрежа да

се отделят около 200 милиона лева, които главно да се насочат за реконструкция и увеличаване пропускателната способност на основните пътни магистрали София—Варна, София—Карлово—Бургас, София—Пловдив—Свиленград, София—Кулата и други.

5. Да продължи развитието и модернизирането на въздушния транспорт. Да се достави необходимият брой пътнически самолети. Да се разширява и подобрява обзавеждането на летищата.

6. За по-доброто задоволяване нуждите на народното стопанство и населението от съобщения да се осигури по-нататъшно развитие на съобщителните средства. Да продължи изграждането на системата от кабелни мрежи в страната. Да се автоматизират телефонните и телеграфните съобщения с всички окръжни градове, важни промишлени и курортни центрове, като се внедрява абонаментната телеграфна система „Телекс" и се увеличават телефонните постове. Да се изградят необходимите телевизионни устройства и радиопредаватели с цел предаванията на радиото и телевизията да бъдат приемани добре във всички краища на страната. Да се повиши качеството на предаванията и се засили тяхното политическо, идеологическо и естетическо въздействие върху трудещите се.

VI. КАПИТАЛНИ ВЛОЖЕНИЯ И СТРОИТЕЛСТВО

Развитието на производителните сили, усъвършенстването на отрасловата и териториалната структура на производството и издигането на неговото техническо равнище най-непосредствено зависят от обема и особено от рационалното използуване на капиталните вложения.

Основната задача в областта на строителството през петилетката е най-ефективно да се използуват капиталните вложения, да се насочат за решителна интензификация и техническа модернизация на общественото производство.

1. За осъществяване на набелязаното развитие на материалното производство и за подобряване благосъстоянието на народа през периода 1966—1970 година да

се отделят около 12—13 млрд. лева капитални вложения. Общият размер на лимитните капитални вложения да възлезе на около 10 млрд. лева.

2. Основната част от средствата, отделени за материалното производство (65 на сто от лимитните капитални вложения), да се насочат за развитието на промишлеността. Да се осигурят необходимите средства за бързо развитие на енергетиката, химическата промишленост, металургията и машиностроенето. През петилетката за електроизграждането да се отделят около 950—990 млн. лева, за химическата и каучуковата промишленост — около 1400—1500 млн. лева, за металургията — около 1100—1200 млн. лева и за машиностроенето — 900—930 млн. лева.

През периода 1966—1970 г. за развитието на селското стопанство се осигуряват общо около 2300 млн. лева. Едновременно с това значителна част от средствата, предвидени за развитие на химическата промишленост, да се насочат за изграждане на заводи за производство на химически торове и препарати.

Да се отделят около 930—950 млн. лева капитални вложения, за да продължи реконструкцията и се повиши техническото равнище на транспорта. Основната част от средствата да се насочват за реконструкция на ж. п. транспорт и за развитие на водния транспорт.

За развитието на съобщенията през периода 1966—1970 г. да се изразходват около 130 млн. лева капитални вложения.

За разширяване на материалната база на социално-културните мероприятия и по-специално за жилищно строителство, образование, култура, научноизследователска работа, здравеопазване и други да се предвидят общо над 1500 млн. лева, от които над 1000 млн. лева за жилищно строителство.

Да се осигурят материали за индивидуално жилищно строителство от населението в селата и малките градове, възлизащо на 700 млн лв.

3. За повишаване ефективността на капиталните вложения главното внимание да бъде съсредоточено върху подобряване на проучвателните, проектантските и строително-монтажните работи, разработване на реални проекти с високи технико-икономически показатели,

увеличаване дела на оборудването в капиталните вложения, намаляване на стойността на единица мощност, избиране на най-прогресивна технология, определяне на най-рационално местоположение на обектите, повишаване на качеството и поевтиняване на строително-монтажните работи, съкращаване сроковете за тяхното изпълнение и усвояване на проектните мощности и технико-икономически показатели.

4. Да се разшири и укрепи материално-техническата база на строителството. Строителните организации да се снабдяват с високоефективни съвременни машини, механизирани инструменти и транспортни средства. През 1970 година комплексната механизация на земно-изкопните и товаро-разтоварните работи да достигне около 90 на сто. Изцяло да се механизират монтажът на строителните конструкции и приготвянето на бетона. Особено внимание да се обърне на механизирането на довършителните работи в строителството.

Значително да се разшири производството и използването на стоманобетоновите конструкции и стенните панели. През 1970 г. използването на стоманобетоновите конструкции да се увеличи около три пъти в сравнение с 1965 година, а на стенните панели — 3,2 пъти. В жилищното строителство постоянно да се разширява употребата на пластмаси и леки пълнители.

Срочното и качественото завършване на строителните обекти и въвеждането в действие на основните фондове и производствените мощности да се смятат като основно задължение на инвеститорите и строителните организации.

На базата на по-нататъшното разширяване на механизацията на строителството и подобряване организацията на работата в строителните организации и на строителните обекти постоянно да се повишава производителността на труда и да се намалява стойността на строителството. Към края на петилетката производителността на труда в строителството да нарасне с около 40 на сто в сравнение с 1965 г.

Да се преустрои работата на проектантските и строителните организации върху принципите на новата система на ръководство, като отношенията между инвеститори, проектанти и строители се поставят върху твърда договорна стойност.

VII. РАЗВИТИЕ НА НАУКАТА И УСКОРЯВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКИЯ ПРОГРЕС

На съвременния етап науката и техническият прогрес придобиват изключително важно значение за бързото развитие на цялото народно стопанство, за успешното изграждане на материално-техническата база на социализма и за повишаване жизненото равнище на народа. Необходимо е да се разширяват и ускоряват научните и техническите изследвания, по-задълбочено и резултатно да се решават проблемите в областта на науката и техниката.

Да продължи по-нататък изграждането на научните институти, изследователските звена, развойните бази и други и да се укрепи тяхната материална база. Да се разширяват и задълбочават научните изследвания във ВУЗ.

1. Ускоряването на техническия прогрес изисква да се разширяват мащабите и да се повишават темповете както на фундаменталните научни изследвания, така и на изследванията с чисто приложен характер.

Научните и техническите изследвания през петилетката трябва да се съсредоточат върху разрешаването на най-важните за условията и възможностите на страната проблеми.

В областта на физическите, математическите, химическите и техническите науки изследванията да обхванат главно онези проблеми, резултатите от които ще се използуват за изпълнението на задачите, поставени пред отделните отрасли в народното стопанство, и по-специално за развитие на полупроводниците, електрониката, пластмасите, изчислителната техника, за прилагането на изотопите в народното стопанство, за внедряването на по-съвършени технологии и използуването на математическите методи в ръководството на народното стопанство.

Да се концентрират силите на научните организации за решаване в кратки срокове на задачите по създаването и ускоряването производството на нови машини, прибори и апарати на световно техническо равнище, по разработване и прилагане на прогресивни технологии и ефективни материали:

В областта на биологията изследванията да обхванат структурата, биологичните функции и биосинтезата на белтъците, изменчивостта и наследствеността на микроорганизмите, животните и човека. Да се предприеме широка научноизследователска работа по проблемите на приложната биология;

В селскостопанските науки изследванията да се насочат към разработване на научно обоснована система за водене на селското стопанство по райони, осигуряваща правилно съчетаване на обработката, торенето, напояването, сортовете с почвено-климатичните условия на района, създаване и въвеждане в производството на високопродуктивни и висококачествени сортове зърнено-хлебни и зърнено-фуражни култури и разработване комплекс от мероприятия по тяхното отглеждане, осигуряващи рязко увеличаване на добивите; проучване и внедряване на високобелтъчни фуражни растения и химически производства с оглед задоволяване на животновъдството с необходимите белтъчини; създаване на прогресивни технологии за производство на комбинирани фуражи, създаване и внедряване на нови висококачествени сортове зеленчуци, лозови и овощни култури за задоволяване нуждите на пазара, преработващата промишленост и износа, създаване на високопродуктивни животни и птици, специализация и концентрация на животновъдството, въвеждане на съвременни индустриални методи за отглеждане на животните, най-рационално хранене на селскостопанските животни.

В областта на здравеопазването изследванията да обхванат охраната и хигиената на труда, създаването на нови условия на хранене, борбата против рака, сърдечно-съдовите заболявания, ревматизма, влиянието на съвременните производствени, битови и други условия върху нервно-психическото състояние на човека.

Да се осигури по-нататъшното развитие на обществените науки с оглед те все по-непосредствено да въздействуват върху усъвършенстването на обществените отношения и развитието на народното стопанство. В областта на икономическите науки да се съсредоточи вниманието върху по-нататъшната разработка на проблемите на плановото ръководство, за повишаване ефективността на икономиката и използване на икономичес-

ките стимули в цялото народно стопанство и в отделните му отрасли.

2. Да се повишава ефективността от научните и техническите изследвания. Да се обърне особено внимание на бързото внедряване в практиката на резултатите от научноизследователската и проектноконструкторската работа, като се повиши ролята и отговорността на научните организации, научно-техническите съюзи, на предприятията и организациите, които използват резултатите. По-нататък да се развива творческото сътрудничество между работниците на науката и производството.

Бързото приложение на резултатите от научнотехническия прогрес в отраслите на материалното производство е решаващо условие за изпълнението на задачите по развитието на народното стопанство през периода 1966—1970 година.

3. През петилетката решително да се повиши степента на механизацията на производството, за въвеждане на комплексна механизация в миннодобивните отрасли, строителството, металургията, селското стопанство. Да се осигури комплексна механизация на товарно-разтоварните и транспортните операции и палетизация на товарите.

4. Да се осигури развитието на автоматизацията, като се пристъпи към използването на електронноизчислителната техника в управлението и производствените процеси.

Да се създадат и приложат в практиката схеми и комплекси от средства за автоматизация на производствените процеси в химическата и хранително-вкусовата промишленост.

Да се увеличи броят на автоматичните поточни линии в машиностроенето, да се повиши делът на автоматичните и безсовалковите тъкачни станове и се автоматизират процесите в багрилно-апретурните цехове на текстилната промишленост, да се автоматизират горивните процеси в стъкларските пещи.

Да се въвежда телемеханичното управление в енергетиката и железопътния транспорт.

5. Да се разширява приложението в практиката на нови високопроизводителни технологии във всички отрасли на народното стопанство, като особено внимание

се обърне на химията, металургията, добивните отрасли, хранително-вкусовата промишленост.

Да се разшири използуването на вторичните енергоресурси в металургията и химическата промишленост.

6. Широко да се внедрява научната организация на производството и труда във всички отрасли на народното стопанство.

На основата на нарастването на производството и задълбочаване участието на страната в международното разделение на труда да се осъществи специализация на предприятията. Особено внимание да се обърне на повъзловата и подетайлната специализация и кооперирането между специализираните предприятия.

Да се усъвършенствува организацията на производството в предприятията, като главното внимание се насочи към разширяването на поточната организация.

7. На широк фронт да се организира прилагането на постиженията на науката и техниката в ръководната и управленческата дейност.

Да се обърне особено внимание за усъвършенстването на ръководството на производството и управленческата дейност, като се използуват най-новите научнообосновани форми на организация и организационно-технически средства.

Да се внедрява изчислителна техника при обработката на икономическата, научната и техническата информация. Да започне изграждането на единна система от изчислителни звена за обработка на икономическата информация в страната. Широко да се прилагат математическите методи при обработката на икономическата информация и в ръководството на народното стопанство, отделните отрасли и предприятия.

VIII. МЕЖДУНАРОДНО ИКОНОМИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ

Бързото развитие на народното стопанство и техническият прогрес изискват и през петата петилетка все по-активно участие на Народна република България в международното социалистическо разделение на труда и разширяване на икономическото сътрудничество с другите страни.

1. На основата на международното разделение на труда да се създадат условия за най-рационално използване на материалните и трудовите ресурси, за съчетаване на специализацията и кооперирането на производството с комплексното развитие на икономиката на страната, за повишаване обществената производителност на труда и ефективността на народното стопанство. Особено внимание да се обърне на по-нататъшното разширяване на сътрудничеството със Съветския съюз и другите социалистически страни.

2. Във външната търговия главната задача през петата петилетка трябва да бъде разширяване на пазарите за нашата продукция, по-нататъшно подобряване структурата на стокообмена, повишаване ефективността на външнотърговската дейност и укрепване на валутната дисциплина.

Стокообменът на страната през 1970 година да се увеличи с над 65 на сто в сравнение с 1965 година. На базата на международната специализация и кооперране да се увеличава износът на машини и съоръжения. Непрестанно да се увеличава износът на нови промишлени изделия и да се осигурява ритмичен внос на необходимите суровини и материали. Вносните машини и съоръжения да бъдат на високо съвременно техническо равнище.

Производствените предприятия и организации непрекъснато да полагат усилия за повишаване качеството на изделията в съответствие с изискванията на световния пазар и за увеличаване количеството на високоефективни изделия за износ.

На базата на взаимната икономическа изгода и равноправието да продължи да се развива стокообменът с несоциалистическите страни.

Да се обърне по-голямо внимание върху развитието на икономическото сътрудничество и стокообмена с развиващите се страни.

3. Да се осигури по-нататъшно развитие на международния туризъм. За целта да продължи разширяването на курортната база, като още повече се популяризират международните курорти на нашата страна.

4. Да се развива и разширява научно-техническото сътрудничество с всички страни. Особено внимание да

се обърне на разширяването на научно-техническото сътрудничество със Съветския съюз и другите социалистически страни, на размяната на информация за научно-техническите постижения в производството.

IX. МАТЕРИАЛНО И КУЛТУРНО РАВНИЩЕ НА НАРОДА

Издигането на материалното и културното равнище на народа, подобряването на условията на труда и бита са главната цел на социалистическото производство, смисълът и съдържанието на партийната политика. И през петата петилетка основното средство за постигане на тази цел е бързото развитие на производителните сили на страната и повишаване ефективността на народното стопанство.

1. Въз основа на бързото нарастване на националния доход да се осигурят необходимите средства за осъществяване на система от мероприятия за увеличаване реалните доходи на работниците и служителите с около 25—30 на сто и на селяните с около 30 на сто.

Увеличаването на реалните доходи на работниците и селяните да става предимно чрез повишаване на средната работна заплата на работниците и служещите и на доходите на селяните, получени от общественото стопанство според вложения труд.

При новата система на ръководство на народното стопанство доходът на всеки отделен работник и кооператор и на колективите ще бъде толкова по-висок, колкото е по-голям техният личен и колективен принос в увеличаването на производството и повишаването на неговата ефективност.

Броят на работниците и служещите в народното стопанство през петилетката да се увеличи с около 400 хиляди души.

2. На базата на развитието на производителните сили и повишаване на производителността на труда през петилетката постепенно да се преминава към намалено работно време. Основно направление при това да бъде намалението на работните дни през седмицата.

3. Въз основа на бързото нарастване на националния доход да се повишава личното потребление на на-

селението, като фонд „Потребление" нарасне за целия период с около 40 на сто.

4. Да се подобрява структурата на стоковия фонд, като се увеличава относителният дял на по-ценните и висококачествени стоки. През 1970 година потреблението на месо и месни произведения на човек да достигне 45 кг, на мляко и млечни произведения — 190 литра, яйца — 150 броя, на захар и захарни изделия — 27 кг, на плодове — 160 кг, зеленчуци — 106 кг, памучни тъкани — 27 кв. м, вълнени тъкани — 3,3 кв. м, копринени тъкани — 1,8 кв. м, памучен трикотаж — 7,2 броя, вълнен трикотаж — 1,3 броя и обувки — 1,8 чифта.

През 1970 година задоволяването на населението с основни културно-битови стоки на 100 семейства да достигне: радиоапарати — 80 броя, телевизори — 40 броя, перални машини — 50 броя, хладилници — 25 броя, прахосмукачки — 20 броя, леки коли — 5,2 броя.

5. Стокооборотът на дребно в 1970 година да се увеличи с повече от 40 на сто в сравнение с 1965 година. Значително да нараснат продажбите на промишлените стоки за задоволяване на културно-битовите нужди на населението.

6. Все по-системно и задълбочено да се изучават нуждите на населението от стоки. По-правилно да се разпределят стоковите фондове по райони и окръзи на страната.

Търговията в съответствие с потребностите на населението все повече да въздействува върху производството за разширяване на асортимента на стоките, за подобряване на тяхното качество, разфасовка, опаковка и за ритмичното и своевременното им доставяне в търговската мрежа.

7. Да се разширява и подобрява общественото хранене, като се осигури по-нататъшно развитие на неговата материално-техническа база; да се увеличи относителният дял на кухненската продукция при повишено качество на храната и по-висока култура на обслужването. В по-големите градове и промишлени центрове да се организират централни кухни за снабдяване заведенията за обществено хранене с готова храна и полуфабрикати.

8. Да се подобри снабдяването на населението с топливо. Да се увеличава продажбата на течни горива. През петилетката да продължи топлофикацията на София и Перник. Да се започне изграждането на топлофикацията и частично се топлофицират градовете Пловдив, Русе, Варна, Габрово и Плевен. Към края на петилетката топлофикацията да обхване около 120—130 хил. жилища с около 400—450 хил. жители.

9. Да се разширява и подобрява материално-техническата база на търговията. Особено внимание да се обърне на построяването на модерни магазини със складове и заведения за обществено хранене в новостроящите се административни и жилищни сгради в по-големите градове и промишлените центрове. Да се подобри обзавеждането на търговската мрежа с хладилни съоръжения.

10. Да се разширява внедряването на прогресивните форми на обслужване и непрекъснато да се повишава културата на социалистическата ни търговия.

11. По-пълно да се задоволяват нуждите на населението от промишлени, комунални и битови услуги. Специално внимание да се обърне на разширяването на услугите и ремонта, на поддържането на електрическите уреди, радиоприемниците, телевизорите и на други ремонтни работи, за благоустрояването на жилищата и т. н. Да се развиват обществените заведения за промишлени, комунални и битови услуги на населението.

За задоволяване нуждите от товарни и пътнически транспортни услуги да се развива градският и междуградският транспорт и да се осигуряват културни условия за пътуване.

12. През петата петилетка с още по-големи темпове да се разширява жилищното строителство в страната, което е една от основните грижи на партията за повишаване на материалното благосъстояние на народа. През периода 1966—1970 година в градовете и работническите селища да бъдат построени с държавни средства и кредити от БИБ около 9 милиона квадратни метра жилищна площ.

13. Да се подобри благоустрояването на селищата. През петилетката да се водоснабдят около 500 селища и да се разширява водоснабдяването на по-големите

градове, промишлените и курортните селища. Канализационната мрежа в страната да се разшири с 1000—1100 км и да се изграждат пречиствателни съоръжения за опазване на реките и водните басейни от замърсяване.

14. За да се подобри всестранното развитие и възпитание на подрастващото поколение от предучилищна възраст и да се създадат условия за жената-майка активно да участвува в стопанския, културния и обществено-политическия живот, до края на 1970 година местата в постоянните детски ясли да достигнат 38 000, а в детските градини — около 380 000, съответно срещу 24 600 и 316 000 през 1965 година.

При изграждане на детски и други социални заведения да се използват и средства от съответните фондове на предприятията, ТКЗС, ДЗС и други.

15. Да се разшири и подобри материалната база на здравеопазването чрез построяване на нови болници, поликлиники, санаториуми, заведения за социални грижи и други. През периода до 1970 година болничните легла да се увеличат с над 23 на сто, а леглата в санаториумите с над 27 на сто. Постоянно да се усъвършенствува профилактиката и да се укрепва здравето на подрастващото поколение, да се подобряват трудовите и хигиенно-битовите условия на населението. Значително да се подобри снабдяването на населението с лекарства. Да се полагат грижи за подобряване отдиха на трудещите се.

16. Бързото развитие на общественото производство и техническия прогрес в страната изисква да се разширява и усъвършенствува обучението на младежта, като се повишава нейната квалификация и техническа култура.

17. През петилетката да продължи по-нататък подготовката на необходимия брой научни работници и специалисти за всички клонове на народното стопанство. Да се увеличат усилията за подобряване на обучението, да се повиши чувствително квалификацията на подготвяните специалисти, за да отговарят те по-пълно на повишените изисквания на теорията и особено на практиката. Да се ускори подготовката на квалифицирани работници за всички отрасли на стопанската дейност.

Да продължи по-нататъшното развитие на народното образование и повишаване образователното равнище на населението.

В областта на народното образование вниманието да се насочи главно към подобряване качеството на обучението и възпитанието на учащите се. Нужно е системно да се усъвършенствуват съдържанието и методите на учебно-възпитателната работа.

Да се създадат необходимите условия всички младежи и девойки, които завършват основно образование през петилетката, да продължат обучението си в различните видове училища над основното образование. Да се предоставят възможности на всички младежи и девойки да се обучават в различните видове училища и да се развиват като образовани и подготвени за живота труженици на социализма.

През 1970 година в професионално-техническите училища да се приемат около 45—50 на сто от младежите, завършили основно образование.

Да се разшири и ускори строителството на училища. Материално-техническата база на учебните заведения непрекъснато и бързо да се усъвършенствува, като се привежда в съответствие със съвременните изисквания за организацията на учебно възпитателния процес.

През петилетката да се разшири мрежата на извънучилищните заведения, които подпомагат учебно-възпитателната работа. Местата в ученическите пансиони и общежития да се увеличат с около 28 на сто, а в ученическите занимални — със 70—75 на сто.

В зависимост от по-нататъшното разширяване на механизацията, автоматизацията и химизацията на производството да продължи с по-високи темпове подготовката на инженерно-технически кадри и квалифицирани работници за нуждите на по-бързоразвиващите се отрасли на промишлеността, строителството, проектоконструкторските и научноизследователските работи и други. Значително да се подобри задочното и вечерното обучение.

Да продължи по-нататъшното издигане на културното равнище на населението. Все повече да се засилва процесът на сближаване културата на населението от селата с културата на градското население.

18. Да се издига идейното и художественото равнище на литературата и изкуството. Да се разширява и масовизира художествената самодейност. Народните читалища, библиотеките, домовете на културата и клубовете, театрите, кинотеатрите да разширяват своята дейност за разпространяване на културата и изкуствата. Да се насърчава работата на творческите дейци за създаване на нови талантливи творби в областта на литературата и изкуството, възпяващи нашето героично съвремие, патриотичното минало и националните традиции.

Да продължи производството на филми, като се вземат мерки за подобряване на тяхното идейно и художествено равнище. През периода 1966—1970 г. да бъдат произведени около 76 пълнометражни и 720 късометражни и учебни филми.

През следващите години да продължи кинефицирането в страната. За тази цел да се открият около 400 нови кина, предимно в селата. Да се подобри техническата база на кинообслужването.

Да се разширяват и разнообразяват програмите на радиото и телевизията, като все повече се насочват към най-важните и актуални проблеми на икономиката и културата и на комунистическото възпитание на народа.

19. Да се осигури по-нататъшно развитие на книгоиздателската дейност, като към края на петилетката на човек от населението се издават годишно около 6 екземпляра книги и над 100 екземпляра вестници. Да се разшири и модернизира производствено-техническата база на полиграфическата промишленост.

*

На основата на настоящите директиви да се разработи и утвърди перспективен план за развитието на народното стопанство с разпределение по години на петилетката, с оглед всяко обединение и предприятие да има свой петгодишен план. Научно обоснованият петгодишен план ще позволи на предприятията да работят с ясна перспектива, с по-голяма увереност и ритмичност, като осигуряват непрекъснато повишаване ефективността на производството.

Разработването на петилетния план е отговорна задача, изискваща голяма творческа работа, правилно съчетаване на икономически обоснованите централизирани решения с местните инициативи. При съставянето на плана трябва да се повиши участието и отговорността на предприятията и обединенията. Една от решаващите предпоставки за изпълнение на набелязаните в петия петгодишен план задачи е осъществяването докрай решенията на партията за прилагане на новата система на ръководство на народното стопанство.

При новата система на ръководство чрез укрепването на стопанската сметка и договорните отношения между предприятията и усъвършенствуване на ценообразуването и финансово-кредитната система, чрез засилване на материалните стимули и правилното им съчетаване с моралните стимули се създават условия за още по-широко разгръщане на творческите сили и енергията на трудещите се и трудовите колективи, за увеличаване на тяхната активност и инициатива. Това ще бъде мощен фактор за изработването на по-обосновани планове и за постиганс на по-добри стопански резултати в процеса на тяхното изпълнение, за увеличаване ефективността на общественото производство.

Успешното изпълнение на петгодишния план изисква по-нататъшно повишаване ролята на партийните, профсъюзните и комсомолските организации за мобилизиране на силите на целия народ. Те трябва да застанат начело на борбата за разкриване и използуване на резервите в производството, за широко внедряване в практиката на всички ценни предложения на трудещите се, всемерно да поддържат новаторите в производството, да разширяват обществените форми за внедряване научно-техническите постижения в практиката, да издигат активността и да развиват стремежа на всеки работник към новото, да повишават чувството на отговорност за възложената работа. Необходимо е те смело да разгръщат критиката на недостатъците, да се борят срещу успокоението от постигнатото, да проявяват непримиримост към бюрократизма и равнодушието.

През годините на петата петилетка нашият народ под ръководството на партията ще постигне нови забележителни успехи в изпълнението на директивите на

Деветия конгрес на Българската комунистическа партия. Непрекъснато ще се издига техническото равнище на производството, ще се повишава неговата ефективност, ще се увеличава обществената производителност на труда. На тази основа ще се издига материалното и културното равнище на трудещите се. Директивите за развитието на страната през периода 1966—1970 година разкриват нови светли перспективи пред нашата Родина. Партията е дълбоко убедена, че целият български народ с въодушевление ще посрещне новия петгодишен план и ще вложи своите творчески сили за неговото изпълнение и преизпълнение. Успешното изпълнение на задачите, поставени с петия петгодишен план, ще бъде ново доказателство за неизчерпаемата сила и творческа енергия на нашия народ, който в тясно сътрудничество с другите социалистически страни начело с великия Съветски съюз ще внесе своя принос за укрепване на социалистическата общност и за спечелване съревнованието с капитализма в областта на материалното производство — най-важната сфера на човешката дейност.